

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
سندوغی حوارینده
شنگول یقوشنده
۲۰ نومرو

مظاره :

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور
درج ایدله بن آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، سیاست ، و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه و تحت ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی
۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قبیله دن مقوا بورو ایله کوندربلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۵	۳۵	۳۵
۱۷	۹	۹

عدد : ۱۳۸

۲۷ ربیع الآخر ، پنجشنبه ۱۴ نیسان ۳۲۶

آلتیجی جلد

جکوری دها تلسر تلغراف ایجاد اولنمه دن تصدیق اولنور ایدی .
علوم طبیعیه اربابنک بر کون اولوبده نقل صوت ایله رؤیت متکلمی
جامع بر آلت ایجاد ایده بیللمارینک امکاتی ده تصدیق اولنور . بزجه
بومستبعد کورنسه ده اهل فنک بوخصر صده کی تشبثیرینه نظر آ بونک ده
در . به تکمله واصل اوله جغنی اعتقاد ایدرز .

ملائکه کرام ایسه شئون الهیه بزدن دها واقف اولدقوری
جهتله خلق و ایجاد خلیفه دن بردنبره تعجب ایتسهر بیلله ادنی برتنیه
کندیله رینی یقینه ارجاع ایده جکندن « انی اعلم مالا تعلمون » قول شریفی
فوق الحد انلری اقناع ایدر بر جواب اولمشدر .

مع مافیه بر عالم مقتدری شو صورتله تسلیم و تصدیق ایتک
متعجب ، نفسندن حیرت و اضطرابی بلکه ازاله ایتمز . نفس ، ظهوره
کله جکندنه متحیر بولندینی بر امرک بالفعل عالم وجوده کلسی و اسرار
و حکمنه مطاع اولمسلیله انجیق سکونت بولور . لهذا جناب اقدس
کبریا ملائکه لطف و کرم ایدوب بو خلیفه نك خلق و ایجادنده کی
سر و حکمتله انلرک علم و وقوفلرینی ا کمال بیوردی . و بناء علیه
آدمه جمیع اسمایی تعلیم ایتدکن صکره انلری ملائکه لطف و عارض و اراده
ایندی . بونک اوزرینه شو خلیفه نك فطرت و استعدادنده کندیله رینک
بیلمدکوری اشیایه علم و دانش بولندینی ملائکه ا کلا دی و بوخلیفه نك
روی زمینده مقام خلافتله استحقاقنک وجهی و فساده سفک دمایه داتر
مأمول اولان امور دن هیچ بری حکمت و مصلحت استخلافی ازاله
ایتمه جکی کندیله رینه نمایان اولدی . اوت انسانه علم واسع احسان
بیورلمشدر ؛ فقط بو علم نه افراد انساندن بر فرد ، نه ده مجموع نوعه
دفعه ویرلماشدر که علم الله مشابه اولسون . انسان هر نه زمان علم اللهدن
نصیبه دار اولسه جهلندن ناشی اولجه بیلماش اولدینی شی کندینه
ظاهر اولور . شو حالده سعه علمی ایله برابر انسانه علم اللهدن انجیق
برمقدار قلیل ویرلمشدر ؛ مع مافیه انسان علم الهی نك ا کمل مظاهریدر .

خليفة مسلمين سلطان محمد فراه فرامس حضرت تریك فخت حضرت
مالس اولدقوری بو روز مسعودك بال محمد مسلماندر و عثمانیله مضمده
باری فوز و فوج اولسنی مرحمت الیه دره عن صمیم القلب تمنی ایدرز .

نفسیه شریف

انوارتسان

۳۱ - وعلم آدم ال اسماء كلها ثم عرضهم على الملكة فقال

ابؤنی باسماء هؤلاء ان كنتم صادقین

[حکیم مطلق عز شانه حضرتلری « انی اعلم مالا تعلمون » قول
شرافی ایله ملائکه کی خضوع و تسلیمه ارشاد بیورمشیدی . سز نوع
السانک استخلافنده متحیر ایسه کزده بونده کی حکمت و مصلحت بن
عظیم الشانک علمی واسع اولمغه کردنداده رضا و انقیاد اولک مالی
اول امرده کندیله رینه الهام و یا اعلام اولنمشیدی . جانب رب عزتدن
صدور ایدن بو جوابک ملائکه ارامی کماله اقتناع ایدرک تردد دن
درجه یقینه کندیله رینی ارجاع ایتش اولدینی وارسته اشتباهدر .

بونک بین البشر نظیری واردر ؛ بر کیمسه بر شیئک وقوعی
اعتقادنجه بعید کورسه بیلله او شیئه کندیسنک فوقنده بولندیغه معتقد
بولندینی بر ذاتک تصدی ایتدیکنی کورنجه انک امکاتی تسلیم ایدر .
طرق علیه ده مریدانک مرشدلریله اولان حاللری بو قبیله ندر . علوم
طبیعیه اربابنک ظهوره کتورمه کچالشدقوری شیلرک امکانه اعتقاد
ایتمکلمزده بو جهلده ندر . اخباری اما کن بعیده الکتریق ایله نقل
ایچون خطوط تلغرافیه یا پانلرک او اخباری تلسزده ایصال ایده بیلله -

ایشته بونکچون حضرت علام خیر انسانک ع ایله و متفرعاتیله خلیفه اولدینی ملائکه به اظهار ایدرک شویله بیوریور : [و آدمه جمیع اسمایی تعلیم ایتدی .] جناب حق آدمی جمیع اسمایی بیلیمکه مستعد بر صورتده یارادی ، تحدید و تعین ایتیهرک جمیع اسمیانیک علمنی انک دروننه القا ایلد . معقولات و محسوساته ، متخیلات و وهوماته دائر انواع مدرکاتی ادراکه مستعد اولهرق انی خلق ایدوب انیانیک ذوات و خواصنی ، اسمانی ، اصول علومی ، قوانین صناعاتی ، بونلرک آلات و کیفیات استعمالاتی بیلیمکی کنیدیسنه الهام ایتدی . ایدمی آدمه تعلیم اسمایله مراد ، انک شو صورتله مستعد ادراک و الهام اولهرق خلق اولمسی در . ملائکه کرام بو استعداد اوزره خلق ایدلمش اولدقلمری جهته انلر طرفندن : یا ربنا سن نوع بشره بزم بیلیمدیکمز اسمیایی تعلیم بیوردک ؛ بزهده تعلیم بیورمش اولایدک بزهده آنلرک بیلدکلرینی بیلور ایدک ؛ نهدن آنلرک بزم اوزریمزه فضل و مزیتی بولنسون . . دیه سؤال ایراد اولنهماز .

اسماء ایلهده مراد ، مسمیاتدر . مدلولدن دلیل ایله تعبیر بیورلمسی ، معنی ایله اکا موضوع بولنان لفظ ارسه سنده شدت اتصال اولوب برندن دیکرینه سرعت انتقال بولندینی ایچوندور . علم حقیقی انجق نفس معلوماتی ادراکدر ؛ اکا دال اولان الفاظ و اسمایی مجرد تعلم ایتک آدم ایچون یک اوقدر فضل و مزیت عد ایدیهمز .

اسمدن بعض کره ، ذهنه واصل اولان معلوم مراد اولور ؛ یعنی معلومک ذهندهکی صورتنه و تعبیر دیگر ایله بر شیک عالم نزدنده معلوم اولمسنه بادی اولان صورتله اطلاق ایدیلور . اسم مسمانک عینی میدر و یا غیری میدردیه جریان ایدن اختلافدهکی اسم بو اطلاقه کوره اسمدر . یونانیلرده ذهنده اولان معلومه اسم لفظی اطلاق ایدرلر ایدی . ذهنده اولان حقائق حقائق عینی میدر و یا صورتی میدر دیه واقع اولان اختلاف ، علم معلومک عینی و یا معلومک غیری میدر زمیننده وقوع بولان اختلاف کی مشهوردر . لفظدن عبارت بولنان اسم مسمانک عینی میدر و یا غیری میدردیه جریان ایدن اختلافه کلنجه ، بو اختلاف اهل نظر و استدلالک خطا ایلدکلری اموردندر ، بوده اسمک اطلاقاتی ارسه سندهکی فرقه دقت ایتماکدن نشأت ایلمشدر ؛ زیرا بدیهیدرکه لفظ معنائک بالضروره غیریدر .

بو ذکر اولنان اطلاقه مبنی درکه اسم تقدس ایدر ، تبارک ایدر ، تعالی ایدر : « سبح اسم ربک الاعلی — تبارک اسم ربک ذی الجلال والا کرام » . بو اطلاقه نظراً نام اقدس صمدانی ، ذات الوهیتنه متدائر علممیزک واصل اولدینی صفات علیه سی و درونلر مزده شعشه انداز اولان حسن و عظمت الهیسی دیمکدر .

جناب حق آدمه هرشیئی تعلیم بیوردی ؛ آدم ایچون بو علمک آن واحدده حاصل اولمسیله آنات متعددهده حصول بولمسی ارسه سنده فرق یوقدر ، الله تعالی هرشیئه قادردر . بو قوه علمیه نوع بشرک کافه سنه عام و شاملدر ، فقط بوندن ابنای بشرک اسمایی دهها برنجی کوندن بیلیمش اولملری ایجاب ایتمز ، بناء علیه بو قوتک انلر ایچون

نبوتنده اسمیایی بحث و استدلال ایله بیلیم نری کفایت ایدر — ق. ش. ع. خلاصه ، حق جل و علا حضرتلری آدمه بیان ایتدیکز وجه ایله جمیع اسمایی تعلیم ایتدی [صکره انلری ملائکه به عرض و ارأه بیوردی] کندی حالینه مناسب الهام ایله ملائکه کی او اسمیانیک مجموعنه اجمالاً مطلع قیلدی . اکر او اسمای ملائکه به تفصیلاً عرض و ارأه اولنه ایدی آنلر او اسمیایی بیلورلر ایدی و او حلاله علملری محدود اولماز ایدی ، طالبوکه جناب حق او اسمیایی آنره عرض و ارأه ایدوب کنیدیلرندن او اسمیایی سؤال تبکیت ایله سؤال ایدرک [دیدی که اکر سز [ملاحظه کرده] صادق ایسه کز بونلرک [بو مسمیانیک] اسمانی بکا انبیا ایدک [روی زمینده بشرن خلیفه نصب و اقامه ایدلمسی موجب حیرت و استغراب اولوبده بو خصوصده ابتدای امرده اذهانکزه طاری اولان تردد هدف حقیقه اصابت ایتمشه ، ایشته سزه او خلیفهک حقائق و خواصنه مطلع اولدینی اسمیایی عرض و ارأه ایدورم ، بکا او اسمیانیک اسمانی خبر ویرک ، او اسمیایه علم و وقوفکزی اظهار ایدک] .

۳۲ — قالوا سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا انک

انت العليم الحكيم

[ملائکه] دیدیلرکه [یا ربنا] سنی [شان اقدسکه لائق اولمیان اموردن] تنزیه و تقدیس ایدرز [حاشا که سنک علمک قاصر اولسونده خلیفه بی عبث و بیهوده یارائمش اوله سین] . سن بزه نه تعلیم ایتدک ایسه بزم علممیز انجق اندن عبارتدر [او ایسه محدوددر ، جمیع اسمایه شامل و بتون مسمیاتی محیط دکلدر . عالم ملکته مناسب علومی بزه قابلیت مزه کوره تعلیم بیوردک ، دائرة استعدادمزدن خارج اسمیایه قدرتمز یوقدر ، اکر بوکا استعدادمزدن اولایدی افاضه بیورر ایدک] . سن علم حکیم سین [نه بی خلق و ایجاد ایدجکنی ذات الوهیتک بیلور وانی حکمت علیه که نه وجه ایله اقتضا ایدرسه او وجه اوزره خلق و ایجاد بیورر . یا الله العالمین ! سن واقف هر معلومات سین ، علم و حکمتکه حد و پایان یوقدر . آدمه قابلیت اولدینی علوم کلیه و معارف جزئییه تعلیم ایتدک ، مافی الارض اوزرنده خلیفه و حکمفرما ارلدی ؛ بزم بوکا قابلیت و استعدادمزدن اولدینی بارگاه عزته عرض ایدر و هیچ بر دم غفلت اولنماسی ایجاب ایدن تسلیم سه علم الله رجوع ایلرز] .

[سبحانک] تسبیحک علمی در ، دائماً مضاف اولهرق استعمال اولنور . تسبیح : ذات الوهیته لائق اولمیان شیئی نفی ایتک ؛ تقدیس : اکا لائق اولانی اثبات ایلیمکدر . بعضیلری دیدیلرکه تسبیح تقدیسدن اعمدر ، زیرا تسبیح جناب حق نقائص امکان وحدوئدن تنزیه اولوب تقدیس ایسه نقائص مذکوره ایله برابر اکوانک کالات محدودده سندن دخی ذات پاک اقدسنی تنزیه ایتیمکدر .

۳۳ - قال يا آدم انبئهم بأسماهم فلهما انبأهم بأسماهم
قال الم اقل لكم اني اعلم غيب السموات والارض واعلم
ما تبدون وما كنتم تكتمون

[بونك اوزرينه ذات اجل اعلى] بيوردى كه يا آدم آنلك
اسمانى بونلره انبا و اخبار ايت [اراده عليه وجه ايد انبا و اخبار
وقوعه كلى] ايمدى [آدم] بونلره آنلك اسمارنى خبر ورنجه
[جناب حق ملائكه] بن سزه سماوات وارضك مغيباتى بيلورم
وسرك ايدا و اظهار ايلديككز و كتم و اخفا ايلمكده اولديغكز
امورى ده بيلورم ديمدمى [سماوات وارضك مغيباته اطلاعى
واثرى نفوسكزده ظاهر و ضماير و طبائعكزده مستتر اشيايه علم و وقوفى
« انى اعلم ما لا تعلمون » قول كرىمنده سزه اجمالاً سويله مدمى] بيوردى
« واعلم ما تبدون وما كنتم تكتمون » قول شريفى اولكى
« اعلم » اوزرينه معطوفدر ، ظاهر اولان بودر ؛ شو حالده اولكى
ايله برابر ايكنجى قول تحتنده داخلدر . « المقل » جمله سى اوزرينه
معطوف اولمى ده محتملدر ؛ بو تقديره كوره ايكنجى قولك تحتنده
داخل اولماز - م . بو آيات كريمه انسانك شرفنه و علمك عبادت
اوزرينه فضل و مزيتنه و علم ، خلافتك عمده شرائطى بولنديغنه
و معلم لفظى عرف و عادتده تعليمى ، نعمت ايدمش اولانلره مختص
اولديغى ايچون جناب حقه اطلاقى صحيح دكسه ده تعليمك ذات الوهيتنه
اطلاق و اسنادى صحيح اولديغنه دلالت ايدور - ق .

خانم ملك سليمانست علم
جمله عالم صورت و جالست علم
مثنوى

ما تقدم من معلوم اولدى كه بتون بو اقوال و محاوراتك حقيقتى
معرفنده سلف جناب حقه تقويض امر ايتمش و يالكز بوكى اقوال
و محاوراتك حكمت و فائده سنه اطلاع ايله اكتفا ايلمش در . خلف
ايسه بوكى احوالده تأويله التجسس ايدرلر . آنلك بومقامده سالك
اولدقلى افضل طرق مسلك تميلدر ؛ جناب حقاكت كتاب عزيزنده
عادت الهيئسى ، اشياء مغنويه بى بزه قوالب الفاظ ايچنده ابراز ايلمك
و معارف معقوليه بى بزه صور محسوسه ايله تجلى ايتدرك اوزره
جارى اولمشدر ، بوده امر تفهيمى تسهيل و حقيقت حالى اذهانه
تقريب ايچوندر . شو حاله نظراً بى بزه قصه ايله كنديلرمزك قيمتى
و فطرتك بزه سائر مخلوقات اوزرينه مابه الامتياز من اوله رق توديع
ايلديكى احوال و كفياتى او كرنك ؛ بناء عليه بى ملائكه و سائر
مخلوقات اره سنده خاصه كندينه مستعد اوله رق خلق اولنديغمن
علوم ايله نفسلرمزك تكملنه بى بزه مقدرت ايتلى بى بزه ، تا كه بزه حكمة الله
ظاهر اولسون و حضرت بارينك ملائكه بى بزه فضيلتمزى بيلدirmسك
معناسى و آنلك بى بزه اصلمزه سجده ايتلرينك معناسى نديمك اولديغى
فهمه او زمان بلكه تقرب ايدرز . « و يضرب الله الامثال للناس
لعلهم يتفكرون » - ع .

بركت زاده

اسماعيل حقي

التجريد الصريح

لاحديث الجامع الصحيح

۱۶۱ - ترجمه

انس (بن مالك) رضى الله عنهن نبى اكرم صلى الله عليه وسلم
« بريكنز نمازده اويوقلارسه اويوسون . تا كه نه اوقودىغنى بيلسون »
بيوردىغى روايت اولونيور .

۱۶۲ - ترجمه

ينه انس (بن مالك) رضى الله عنهن نبى محترم صلى الله عليه وسلم
هر نماز وقتنده آبدست آلا (مق معتادى اول) دىغى روايت اولونيور . -
(واقع اولان سؤاله جواباً) انس (رضى الله عنه) : « (بزه كلنجه)
هر برمه حدث واقع اولدقجه (بروقتدن زياده نماز ايچون) ر
آبدست كفايت ايدردى » ديمش .

۱۶۳ - ترجمه

(عبدالله) بن عباس رضى الله عنهما نك شويله ديديكى روايت اولونيور :
(بردفعه) نبى مكرم صلى الله عليه وسلم مدينه ياخود مكه [۱]
ديوارلردن برينك يانندن كيوردى . قبرلرنده عذاب كورن ايكى
انسانك سسنى طويلى . نبى محترم صلى الله عليه وسلم : « بونلره عذاب
[۱] بوشك راويلردن برينكدر .

۱۶۱ - مريت شريف

عن انس رضى الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم انه [۱]
قال اذا نعت احدكم [۲] في الصلاة فليمن حتى يعلم ما يقرأ
[۱] الله كى بخارى نسخه لرند (انه) يوقدر . [۲] بعض روايتنده (احدكم) ساقطدر .

۱۶۲ - مريت شريف

وعنه رضى الله عنه ان النبي صلى الله عليه وسلم كان يتو-
ضاً عند كل صلاة . قال وكان يجزى احدنا الوضوء ما لم يحدث .

۱۶۳ - مريت شريف

عن ابن عباس رضى الله عنهما قال صلى الله عليه وسلم
وسلم بحائط من حيطان المدينة او مكة فسمع صوت انسانين
يعذبان في قبورها . فقال النبي صلى الله عليه وسلم يعذبان
وما يعذبان في كبير . ثم قال بلى كان احدهما لا يستتر [۱] من
[۱] بر روايتده (لا يستبرى) .